

Seksjon for strategi og utredning (Arbeidssted)
Postboks 7700
5020 BERGEN

Vår referanse: 2018/30031-12
Saksbehandler: Randi Merete Hetland
Dato: 3. mai 2019
Deres ref.:

Helseverngodkjenning - Damsgård skole

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten fører tilsyn med skoler og har godkjenningsmyndighet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Alle skoler skal ha en godkjenning etter forskriften.

Skolen er ny, og søkte om godkjenning etter forskriften 13.06.2018.

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten fatter følgende vedtak:

Med delegert myndighet og med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 6, gis Damsgård skole helseverngodkjenning for 450 elever. Det er rektors ansvar å påse at fordelingen av elever er slik at arealnormen på 2 – 2,5 m² etterleves.

Det forutsettes at resultat av radonmålinger sendes oss innen 31.12.19.

Saksopplysninger

Dokumentunderlag

Vi viser til søknad om helseverngodkjenning av Damsgård skole mottatt 13.06.2018, ferdigbefaring/tilsyn 13.08.18, 16.08.18, vår rapport etter ferdigbefaring/tilsyn datert 14.08.18 og 17.08.18, tilbakemeldinger på våre rapporter datert 16.08.18, gjennomgang av skolens internkontrollsystem etter forskriften 14.11.18, vårt forhåndsvarsel om vedtak om helseverngodkjenning datert 09.04.19 samt annen korrespondanse i anledning saken.

Det har ikke kommet merknader eller innsigelser til vårt forhåndsvarsel om vedtak innen den fastsatte fristen.

Til stede ved ferdigbefaring 13.08.18 var Tor Milde fra Etat for utbygging, Gunnar Myhre Olsen fra NCC, Andreas Heitmann og Kenth Even Kutschera fra Etat for bygg og eiendom, Håvard Strømmen (områdeleder) og Geir Knutsen (planlegger) fra Byrådsavdeling for barehage, skole og idrett, Elin Hannevik (rektor) og Kristin Skibenes (verneombud) fra Damsgård skole samt overingeniør Elisabeth Havnen og rådgiver Randi M. Hetland fra Miljørettet helsevern. Underveis kom flere deltakere til bl.a. fra NCC, uten at ytterligere navn ble notert.

På åpningsdagen 16.08.18 gjennomførte Randi M. Hetland fra Miljørettet helsevern en siste befaring spesielt knyttet opp mot trafikksikkerhet og sikkerhet på uteområdet. På befaringen ble rektor Elin Hannevik og representanter for entreprenørene kontaktet.

Beskrivelse av søknaden

Søknaden gjelder godkjenning av Damsgård skole. Det opplyses at skolen er dimensjonert for 450 elever. Skolen er en barneskole med elever fra 1. til 7. trinn.

Beskrivelse av skolen

Adresse: Herman Grans vei 2 , gårds- og bruksnummer: 154/150

Eier av virksomheten: Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, Bergen kommune

Eier av bygg/eiendom: Etat for bygg og eiendom, Bergen kommune

Rektor: Elin Hannevik

Generelt læringsareal er oppgitt å være 2406 m². Arealnorm oppgis å være 3,9 m² pr elev i generelt læringsareal. Tilleggsareal og spesialisert læringsareal er oppgitt til å være 1617 m² og består av skolekjøkken, bibliotek, forskerrom, rom for musikk dans og drama, formingsverksted, kantine, skolehelsetjeneste, auditorium og amfi, idrettsanlegg med garderobes og aktivitetsareal. Fellesarealet er oppgitt til å være 417 m².

Undervisningssonene er fleksible og kan endres over tid. Alle undervisningsrom har direkte dagslys.

Utearealet er oppgitt å være 11 300 m², noe som er betydelig mindre enn anbefalt norm for uteareal for denne type skole.

Følgende opplyses i søknad :

« Det er lagt stor vekt på kvalitet og innhold i skolens uteområde da det samlede utearealet er begrenset i henhold til norm. Tomten har en krevende topologi i forhold til å få utnyttet alle arealer til aktiv lek, det er lagt inn store ressurser og kreativitet for å finne gode løsninger som aktiviserer hele arealet. Det er lagt inn en terrengrampe med UU som både definerer uteamfi, gir tilkomst til øvre del av uteareal og trinnfri tilgang til 2. etasje i skolebygget. Langs rampe er det lagt inn en rekke ulike aktiviteter i vertikale flater for å utnytte alle areal til lek og opphold ute. Den sentrale skoleplassen nærmest skolen har primært aktiviteter for de minste barna og SFO. Her er det rom for å utøve allsidig fysisk aktivitet samtidig som plassen blir trygg og trivelig. Aktiviteter som sklie, klatrenett, klatrevegg, husker, trampoline, klatretre, ballbane, paradis, vipper og sandlek. En scene og

amfi er sentralt plassert på skoleplassen. Svalgangsløsning gir nytt utvendig oppholdsareal i to plan. Ballplassen for de største barna etableres mot vest, der aktivitetsnivået kan være høyere. Det er regulert inn støyskjerm mot veien for å skape optimale forhold. Både på ballplassen og i øvre skolegård er det lagt opp til allsidig bevegelsesaktiviteter som klatreanlegg, husker, klatrenett og tau. Skolens arealer er oversiktlig og tilgjengelig for å redusere mobbing og uro, samtidig som det skal være et attraktivt nærmiljøanlegg på kveldstid. »

Rektor opplyser i tillegg at elevene har følgende aktiviteter :

- friminuttene sakses mellom 1.–4.trinn og 5.–7.trinn,
- trivselslederaktiviteter arrangeres i storefri
- elevene i 1.-4. klasse har hver sin turdag i uken.
- nærområdet (eks Lerkeskogen og Løvsiden) brukes mye i skolens undervisningstid både som læringsarena og turområde.
- elevene leker mye i de brede svalgangene, dette arealet er ikke tatt med i lekearealet.
- alle elevene går på fjelltur en gang i året
- elevene går til VilVite-senteret når dette brukes i undervisningen.

I årsplan for SFO informeres det om at de bruker hele skolens uteområde og lekeplassen og at de benytter seg av naturområdene i nærmiljøet til turgåing.

Det er ikke utarbeidet planer/rutiner som fastlegger hvilke aktiviteter som skal utføres til hvilken tid og med hvilke elever.

Det er etablert ny trafikksikker tilkomst til skolen i form av en snusløyfe med avstigningsareal – Kiss'n ride – denne er knyttet direkte til hovedinngang i U.etg.

Skolen er tilkoblet offentlig vann- og avløpssystem.

Skolen har balansert ventilasjonsanlegg.

Skolen er universelt utformet.

Skolen har 24 toaletter som er tilgjengelig for elevene. Av disse er 9 HCWC.

Skolebygningen er i 3 etasjer, med følgende fordeling av fasiliteter:

Underetasje

Rom/verksted for teknisk drift, rom for sløyd, forming og keramikk, sanitæranlegg, lager, kontor for helsesøster og lege, stort formidlingsrom, hvilerom, personalfasiliteter, renholdssentral, diverse rom tilknyttet musikk, dans og drama, garderober og dusjanlegg tilknyttet gymsal, samlingsrom.

1. etasje

SFO base m/kjøkken og tilhørende lager, skolekjøkken med vaskerom og kjølerom, kantine arbeidsplasser og grupperom for ansatte, personalrom, Elevgarderober og baserom for 1. og 2. klasse med tilhørende grupperom, formidlingsrom og multirom, sanitæranlegg for elevene, stellerom, ekspedisjon, fellesareal, bibliotek,

2. etasje

Elevgarderober og baserom for 1. og 2. klasse med tilhørende grupperom, formidlingsrom og multirom, sanitæranlegg for elevene, arbeidsplasser og grupperom for ansatte, personalrom, fellesareal, forskerrom,

I tillegg har skolen galleri/amfi samt flere fellesareal/myldreareal/multirom.

Skolens internkontrollsystem

Forskriftens krav: Skoler skal ha internkontrollsystem som sikrer at kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler etterleves. Internkontrollsystemet skal være oversiktlig og kjent for personalet. Internkontrollsystemet skal revideres jevnlig.

Damsgård skole sitt internkontrollsystem etter forskriften ble gjennomgått 12.11.18. Til stede var rektor Elin Hannevik og verneombud Kristin Skibenes samt rådgiver Randi M. Hetland fra Miljørettet helsevern. Skolen har etablert et internkontrollsystem som synes å ivareta forskriftens krav. Rektor kunne vise frem alle etterspurte dokumenter og rutiner med unntak av årshjul for arbeidet med miljørettet helsevern som ble ettersendt og mottatt hos Miljørettet helsevern samme dag. Ved fremtidige tilsyn vil internkontrollsystemets funksjon i praksis bli vektlagt.

Vurdering

Damsgård skole holder til i et nytt og moderne bygg med mange gode kvaliteter. Bygget er fleksibelt og kan endres over tid. De oppgitte undervisningsarealene vurderes som tilstrekkelige i forhold til det omsøkte antall elever. Vi ser også som positivt at skolen kan benyttes som nærmiljøanlegg av barn/ungdom etter skoletid og i helger til fritidsaktiviteter.

Utearealet er betydelig mindre enn anbefalt norm, med det er godt tilrettelagt med ulike lekeapparat, sosiale møtesteder, amfi m/scene, ballplass m.m. Det er også lagt vekt på å få et så allsidig bruk av utearealene som mulig. Skolen kompenserer manglende uteareal med å arrangere jevnlig utflukter/fjellturer, og turer i nærområdet. Videre brukes saksing av friminutt og bruk av trivselsledere. De ulike tiltakene vurderes som tilstrekkelig kompensasjon for det manglende utearealet. For å sikre at slik aktivitet opprettholdes, må skolen ved hvert års skolestart utarbeide en plan som beskriver hvilke tiltak som settes i verk, hvilke elever dette gjelder og omfanget av aktiviteten. En slik plan vil bli etterspurt i forbindelse med fremtidige tilsyn.

Etter omlegging av trafikkmønsteret har trafikksikkerheten bedret seg i området rundt skolen.

Skolen ser ut til å ha jobbet mye med å få på plass et velfungerende internkontrollsystem. Det er likevel viktig at skolen fortsetter arbeidet og reviderer sitt internkontrollsystem jevnlig slik at det til enhver tid er tilpasset skolens behov.

Vi gjør oppmerksom på at utvidelse eller endring av skolens drift, normalt krever at det søkes om ny godkjenning etter forskriften.

Vedlegg :
Informasjons og forvaltningsrettigheter

Med hilsen
Helsevernenheten

Viviann Sandvik - Avdelingsleder Miljørettet helsevern
Randi M. Hetland - Rådgiver Miljørettet helsevern

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Seksjon for strategi og utredning (Arbeidssted) - Merete Rosvold Bogen, Damsgård skole (Arbeidssted) - Elin Hannevik, Etat for utbygging - Tor Milde, EBE Byggtekniskavdeling sentralt (Arbeidssted)

Informasjon og forvaltningsrettigheter

Regelverk som gjelder for saken

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven) §§ 11, 16, 18 og 19

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (Offentleglova) §§ 1-3 og 13 - 15

Miljø og helse i skolen - Helsedirektoratets veileder IS-2073 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Bergen kommunes delegeringsvedtak som gir leder for Miljørettet helsevern fullmakt til å fatte vedtak etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Dere har rett til veiledning

Parter i saken kan kontakte oss dersom det er behov for veiledning i saken, informasjon om gjeldende lover, forskrifter og vanlig praksis, fremgangsmåte ved klage eller annen informasjon for å ivareta sine interesser. Parter i saken er de som blir berørt av vår beslutning, jmfør forvaltningsloven § 2 e. Vi har veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11.

Innsyn og partsinnsyn

Det er rett til innsyn i sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Informasjon om klagerett

Dere har rett til å klage på vedtaket i henhold til forvaltningsloven kapittel VI, Om klage og omgjøring. Klagen skal skrives til Fylkesmannen i Hordaland, men sendes til Etat for helsetjenester, Solheimsviken 9, 5058 Bergen. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes, som beskrevet i forvaltningsloven § 32. Klagen bør begrunnes. Fristen for å klage er 3 uker fra dette brevets mottaksdato.

Klager kan også forelegges Sivilombudsmannen.

Grønt telefonnummer: 800 800 39

Nettadresse: www.sivilombudsmannen.no

Vår kontaktinformasjon

Ikke send personlige eller sensitive opplysninger per epost.

Adresse: Etat for helsetjenester, Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.

Epostadresse: mhv@bergen.kommune.no

Telefonnummer: 55 56 52 00.